ЛИЧНА И РАДНА БИОГРАФИЈА

Рођен сам 18.4.1976. године у Београду, од оца Светка и мајке Стане. Ожењен сам и отац једног малолетног детета, Василија Керановића, рођеног 14.1.2009. године.

Завршио сам Пету београдску гимназију 1995. године а 9.2.2000.године дипломирао сам на Правном факултету у Београду са просечном оценом 8,91. Приправнички стаж обавио сам у Петом општинском суду у Београду, да би 29.10.2002. године положио правосудни испит након чега сам засновао радни однос као судијски помоћник код Градског судије за прекршаје. Од фебруара 2004 радио сам као судијски помоћник у Петом општинском суду у Београду, а од новембра 2008. године и у Окружном суду у Београду-Посебном одељењу за борбу против организованог криминала.

У јануару 2010. године ступио сам на судијску функцију у Првом основном суду у Београду где сам распоређен у парнично одељење, а у новембру 2014. године изабран сам за судију Вишег суда у Београду где сам поступао у првостепеном грађанском одељењу све до јула 2024. године када сам изабран за судију Апелационог суда у Београду.

Изабран сам 2020. године за Заменика дисциплинског тужиоца Виског савета судства и тренутно обављам други мандат на овој функцији.

Говорим енглески језик и познајем гимназијски ниво немачког језика.

СУДИЈА
Слободан Керановић

ПРОГРАМ

Слободана Керановића

кандидата за изборног члана Високог савета судства из реда судија апелационих судова и судија Управног суда

Одлуку да се кандидујем за изборног члана Високог савета судства донео сам са уверењем да своје досадашње професионално искуство могу да ставим у службу јачања независности судства, унапређења положаја судија и рада Савета.

Чланство у Високом савету судства не доживљавам као професионално признање или привилегију, већ као додатну одговорност — према судијама које су члану Савета указале поверење, судству као целини и грађанима због којих правосуђе постоји.

Професионални пут започео сам 2000. године као судијски приправник, потом радио као судијски сарадник и помоћник, а судијску функцију обављао сам у основном, вишем и апелационом суду, поступајући у грађанској материји. Посебан део мог професионалног искуства представља рад у систему дисциплинске одговорности судија. За заменика Дисциплинског тужиоца Високог савета судства изабран сам 2020. године, а 2024. године поново на исту функцију.

То искуство ме је додатно уверило да се независност и одговорност судије не могу посматрати одвојено. Независност без одговорности не може градити поверење у судство, док одговорност без јасних правила и снажних гаранција независности може постати средство притиска.

Зато свој програм заснивам на уверењу да Високи савет судства мора истовремено бити заштитник независности судије, гарант професионалних стандарда и институција доступна судијама.

Уколико ми укажете поверење, настојаћу да искуство које сам стекао у досадашњем раду преточим у конкретно деловање у Савету, руководећи се потребама судија и судова, Уставом и законом, али и највишим стандардима независног и одговорног судства. У том смислу, мој рад бих заснивао на следећим принципима и циљевима:

1.Независност, одговорност и институционална заштита судије

Независност судства није апстрактан принцип. Она постоји онда када судија у сваком конкретном предмету одлучује искључиво на основу Устава, закона, утврђених чињеница и сопственог професионалног уверења.

Судија не сме приликом одлучивања размишљати о томе ко је странка, каква ће бити реакција политике, медија, интересних група или јавности. Истовремено, независност судије подразумева и пуну професионалну одговорност за начин на који обавља своју функцију, за квалитет свог рада и за очување достојанства судијског позива.

Истовремено, Савет мора доследно да инсистира на високим професионалним и етичким стандардима судијске функције. Заштита независности и захтев за одговорним обављањем судијске функције нису различити задаци Савета, већ два дела исте обавезе — очувања поверења у судство.

Када је судија изложен недозвољеном притиску, Високи савет судства мора бити институција на коју може да рачуна. Реакција Савета мора бити благовремена, јасна и одлучна, без обзира на то одакле притисак долази.

Савет мора благовремено препознати и реаговати када критика судске одлуке прерасте у недозвољени притисак, покушај утицаја на поступак или личну дискредитацију судије због обављања судијске функције, а ту мислим и на медијске притиске којима су судије у последње време изложени.

Недопустиво је да судија због поступања у одређеном предмету буде медијски таргетиран и да путем медија буду јавно објављивани подаци из његовог приватног живота. На такво поступање медија, Савет мора јасно реаговати и судија се мора осетити заштићеним.

2. Избор, напредовање и вредновање судија

Од начина на који бирамо, унапређујемо и вреднујемо судије непосредно зависи поверење у читав систем.

Залагаћу се да избор и напредовање судија буду засновани на јасним и унапред познатим критеријумима и да предност имају кандидати чији досадашњи рад, стручност, стаж, способност, искуство и професионални интегритет показују да су најбољи за обављање судијске функције у суду за који се бирају.

Посебан значај придајем образложењу одлука Савета. Када се за једно место пријави више квалитетних кандидата, мора бити могуће разумети због чега је једном дата предност.

Исто важи за вредновање рада. Статистика је неопходна, али не може сама представљати меру квалитета судијског рада. Предмети се разликују по сложености, обиму доказа и времену неопходном за израду квалитетне одлуке.

Зато ћу се залагати да се при вредновању реалније препознају сложеност предмета и стварни садржај судијског рада, уз коришћење искустава Европске комисије за ефикасност правосуђа Савета Европе (CEPEJ), која ефикасност правосуђа посматра кроз шири скуп показатеља, а не само кроз број решених предмета.

Знање, рад и интегритет морају бити најсигурнији пут професионалног напредовања.

3. Равномерна оптерећеност и бољи услови рада

Није реално очекивати исте резултате од судија који раде у битно различитим условима. Ако суд годинама има несразмерно велики прилив предмета или недовољан број судија и запослених, системски проблем не може се решавати искључиво већим личним ангажовањем колега.

Тамо где постоји системски проблем мора постојати и системски одговор. Залагаћу се да Савет активније користи податке о приливу, структури и старости предмета, броју судија и стварном оптерећењу приликом утврђивања потребног броја судијских места и доношења организационих одлука.

4. Материјални и пензијски положај судија

Материјална сигурност судије није привилегија, већ једна од гаранција његове независности. Зарада судије мора бити примерена одговорности, сложености и значају судијске функције и обезбеђивати услове за њено достојанствено обављање.

Залагаћу се да Високи савет судства, у оквиру својих надлежности, активно заступа потребу за системским и дугорочно одрживим унапређењем материјалног положаја судија. То питање не треба ограничити само на зараду током активне службе, већ је потребно отворити и питање пензијског положаја судија, како би пензија била у разумном односу са примањима која је судија остваривао током рада.

Такав приступ има упориште и у европским стандардима. Препорука Комитета министара Савета Европе CM/Rec(2010)12 о судијама: независности, ефикасности и одговорностима полази од тога да накнада судија треба да буде примерена њиховој професији и одговорностима, док стандарди Савета Европе наглашавају да пензија треба да буде у разумном односу са примањима судије током рада.

С тим у вези указаћу на пример Португалије, у којој је за судије предвиђен посебан пензијски режим. Њихова пензија је везана за зараду активног судије исте категорије и платног разреда, умањену за одговарајући пензијски или социјални допринос, и аутоматски се усклађује са променама зарада активних судија одговарајуће категорије.

Овај пример не значи да исто решење треба дословно преузети, али показује да се пензијска сигурност судија мора посебно уредити као део њиховог статуса. Материјални и пензијски положај судија зато не посматрам као питање привилегија, већ као питање независности, достојанства и дугорочне стабилности судијске функције на којој ћу као потенцијални члан Савета инсистирати и то ће ми бити једна од најприоритетнијих обавеза.

Стога ће питање материјалног положаја судија бити свакако најприоритетнији задатак у оквиру мог рада у Савету.

5. Апелациони судови, правна сигурност и уједначавање праксе

Као судија апелационог суда, кроз свакодневни рад имам непосредан увид у значај који доследна и уједначена судска пракса има за правну сигурност и поверење грађана у судство.

Апелациони судови кроз другостепено одлучивање могу благовремено да препознају питања код којих постоје различита правна схватања и неуједначена судска пракса.

Залагаћу се за интензивнију стручну комуникацију између апелационих судова и редовнију размену искустава са судовима са њихових подручја. Питања која се у пракси покажу као спорна или доводе до различитог поступања треба да буду и повод за циљане стручне скупове, саветовања и друге облике усавршавања судија који морају бити редовни.

Правна сигурност захтева доследну и уједначену судску праксу, али се она не сме градити на штету самосталности судије у одлучивању. Пут ка уједначенијој судској пракси видим у отвореној и аргументованој стручној расправи, бољој доступности судских одлука и снази правних аргумената садржаних у њиховим образложењима.

Истовремено сматрам да је неопходно стимулисати слободно судијско мишљење.

6. Управно судство — делотворна судска контрола јавне власти

Посебан значај придајем положају и функционисању управног судства.

Управни спор има специфичну улогу јер појединац, привредни субјект или друго лице у њему тражи судску заштиту у односу на поступање органа јавне власти. Зато управно судство представља један од кључних опипљивих механизама владавине права.

Сматрам да Савет мора посебно пратити стварно оптерећење Управног суда, структуру и прилив предмета, кадровске потребе, дужину трајања поступака и услове рада судија. Није довољно само констатовати преоптерећеност. Савет, у оквиру својих надлежности, мора активно доприносити стварању услова за скраћивање трајања поступака и смањење броја нерешених предмета, пре свега обезбеђивањем одговарајућег броја судија, судијских помоћника и другог стручног особља, унапређењем организације рада и предлагањем и подржавањем других системских мера које могу довести до трајног растерећења управног судства.

Важно је препознати и узроке великог прилива предмета и, када они превазилазе оквир самог суда, указивати надлежним институцијама на системске проблеме и потребу за решењима која могу допринети трајном растерећењу управног судства.
Специфичност управних предмета треба узети у обзир и приликом вредновања рада судија и утврђивања мерила оптерећености.

Посебно значајном сматрам Препоруку Комитета министара Савета Европе Rec (2004) 20 о судској контроли управних аката, која делотворну судску контролу управе препознаје као суштински елемент заштите права појединаца, као и Препоруку Комитета министара Савета Европе CM/Rec(2007)7 о доброј управи, која наглашава законитост, једнакост, непристрасност, пропорционалност, правну сигурност и поступање у разумном року.

Залагаћу се да судије Управног суда имају непосредну могућност да Савету укажу на организационе, кадровске и друге системске проблеме са којима се сусрећу у свом раду и да Савет самостално или у сарадњи са другим државним органима такве проблеме реши и рад судија Управног суда учини лакшим.

7. Дисциплинска одговорност — одговорност која чува независност

О овом питању говорим и на основу непосредног професионалног искуства.

За заменика Дисциплинског тужиоца Високог савета судства изабран сам 2020. године, а 2024. године поново ми је указано поверење избором на исту функцију. Вишегодишњи рад у овој области уверио ме је да дисциплинска одговорност мора бити делотворна, али истовремено правична и предвидива.

Судија мора одговарати када су за то испуњени законом прописани услови. Али дисциплински поступак не сме бити средство притиска због садржине судске одлуке, нити начин да се преиспитује правни став судије зато што је неко одлуком незадовољан.

Дисциплински поступак није и не сме постати додатни правни лек. Ово питање је 2024. године посебно разматрано у Мишљењу ССЈЕ број 27 о дисциплинској одговорности судија, које наглашава равнотежу између одговорности и независности, јасна процесна правила, независност дисциплинских тела и право судије на делотворну заштиту.

Сматрам и да дисциплинску праксу треба користити превентивно. Ако се исти проблем понавља код већег броја судија, треба анализирати да ли је узрок у појединцу или у преоптерећености, организацији рада, недостатку кадрова или нејасним прописима.

Добар дисциплински систем није онај који има што више поступака, већ онај у којем су границе одговорности јасне, а независност судије заштићена.

8. Доступност колегама и лична одговорност члана Савета

Избор у Високи савет судства не сме значити удаљавање од колега. Током читавог мандата остаћу доступан колегама јер мора да постоји непосредна и двосмерна комуникација о питањима важним за њихов рад и положај.

То значи да ће сваком од судија бити доступан мој мејл, број телефона а бићу спреман и да непосредно обавим разговор са судијом у погледу било ког проблема са којим се суочава и да покушан да пронађем решење.

Када се пред Саветом разматра питање од ширег значаја, настојаћу да пре формирања свог става чујем мишљење колега којих се то питање непосредно тиче. Сматрам да представник судија не треба само да говори у њихово име. Пре тога мора да их саслуша.

Истовремено, када закон и природа поступка то дозвољавају, бићу спреман да колегама образложим ставове које сам у Савету заступао.

Не желим да будем представник судија само на дан избора. Желим да то будем током целог мандата.

9. Слобода стручног гласа и достојанство судијске функције

Судијска уздржаност не значи судијску тишину. Судије имају знање и искуство које је неопходно када се доносе прописи и одлуке које непосредно утичу на рад правосуђа. Залагаћу се да се глас судија чује пре доношења одлука које се тичу њиховог положаја и рада.

Сматрам да судија, уз меру и уздржаност коју његова функција захтева, има право да изнесе стручан и аргументован став и о питањима од ширег друштвеног значаја, када су она повезана са правом, правосуђем, заштитом права и владавином права. Само изношење таквог става не би смело да буде повод за притисак, личну дискредитацију или довођење у питање професионалног интегритета судије. Мишљење број 25 (2022) Консултативног већа европских судија (CCJE) о слободи изражавања судија потврђује да судије имају право да учествују у јавним и стручним расправама, посебно о питањима која се тичу правосуђа, уз обавезу да својим иступањем чувају независност, непристрасност и достојанство судијске функције.

Истовремено, углед судства морамо чувати и сопственим поступањем — односом према странкама, адвокатима, запосленима и међусобно.

10. Дигитализација, вештачка интелигенција и стручно усавршавање

Правосуђе не може остати по страни од технолошких промена. Савремене технологије могу олакшати претраживање и систематизацију судске праксе, анонимизацију одлука и обављање административних и других помоћних послова, остављајући судијама више времена за суштински рад на предметима.

Искуства појединих европских правосудних система, попут Холандије и Француске, показују да се могућности примене вештачке интелигенције већ испитују у пракси, али уз јасне границе њене употребе у судијском одлучивању. Сматрам да и у нашем правосуђу њено увођење мора бити постепено, селективно и строго контролисано,

првенствено ограничено на техничке и помоћне аспекте рада.

Уколико се такви алати буду разматрали, судије морају учествовати у утврђивању правила њихове употребе, уз посебну заштиту поверљивих података и могућност провере резултата које систем даје. Такав приступ у складу је са Мишљењем број 26 (2023) Консултативног већа европских судија (CCJE) о употреби помоћних технологија у правосуђу и Европском етичком повељом о употреби вештачке интелигенције у правосудним системима и њиховом окружењу Европске комисије за ефикасност правосуђа (CEPEJ).

Дигитализација мора бити праћена и одговарајућим стручним усавршавањем. Обука судија треба да буде заснована на стварним потребама и да обухвати како коришћење нових технологија и препознавање њихових ограничења, тако и праћење домаће и европске судске праксе и релевантних европских стандарда.

11. Како видим своју улогу у раду Високог савета судства

Своју улогу у Високом савету судства видим у доприносу да Савет буде институција коју судије не доживљавају као удаљену, већ као ослонац у питањима која се непосредно тичу њиховог положаја, рада и независности.

Залагаћу се да Савет чује судије пре доношења одлука које непосредно утичу на њих, да одлучује на основу јасних професионалних критеријума и да своје одлуке јасно и уверљиво образлаже.

У раду Савета настојаћу да се уважавају специфичности различитих врста и степена судова, као и стварни услови у којима судије раде. Одлуке о избору и напредовању, вредновању, оптерећености, кадровским потребама и положају судија морају полазити од стварног стања у судовима, а не само од формалних показатеља.

Залагаћу се и да Савет активно користи своју институционалну улогу како би питања зарада и пензијског положаја судија била уређена на начин који одговара значају, одговорности и независности судијске функције.

Посебно важном сматрам улогу Савета у заштити независности судије. Када је она угрожена, независно да ли долази од стране појединица или медија, Савет мора реаговати благовремено и одлучно. Истовремено, када се постави питање професионалне одговорности, мора поступати доследно, правично и у оквирима законом прописаних правила. Заштиту независности и професионалну одговорност видим као подједнако важне делове улоге Савета.

У одлучивању ћу се руководити сопственим професионалним уверењем, без утицаја који би могли довести у питање самосталност и одговорност члана Савета. Спремност да се чују различита мишљења за мене не значи одрицање од сопственог става, већ обавезу да он буде заснован на аргументима и одговорности за одлуку која се доноси.

Ауторитет Савета не произлази само из надлежности које су му поверене Уставом и законом, већ се гради начином на који их врши — стручношћу, доследношћу, транспарентношћу и спремношћу да чује судије.

Уколико ми колеге укажу поверење, прихватићу га као обавезу да током целог мандата одговорно и доследно заступам вредности и циљеве за које се овим програмом залажем.

У Београду, дана 7.9.2026.године.

СУДИЈА

Слободан Керановић